

Kelonuppijäkälä

Gulpudrad spiklav
Calicium adpersum

Uhanalaisuusluokka (IUCN): vaarantunut (VU)

Uhanalainen (LSA 521/2021)

Luonnehdinta

Kelonuppijäkälän kotelomaljat ("nupit") ovat nuppijäkäläksi suurikokoiset; jopa 1,4 mm korkeat. Laji kasvaa epäsäännöllisenä, ryynimäisenä tai laikkuisena väriltään vaaleanharmaana tai harmaanvihreänä kasvustona puiden rungoilla. Sekovarret erottuvat nuppeja huonommin. Nupin kärki voi olla jopa kolme kertaa tyvää leveämpi. Paras tuntomerkki on nupin yläpinnalla oleva keltainen härmä, joka on parhaiten näkyvissä nuorissa yksilöissä. Kelonuppijäkälä on monia muita nuppijäkäläiä rotevampi.

Elinympäristö ja levinneisyys

Kelonuppijäkälä kasvaa usein vanhojen kuusien rungoilla, harvoin lehtipuiden rungoilla. Laji kasvaa karkealla ja kuivalla kaarnalla tai harvoin myös kuolleilla puun osilla. Kelonuppijäkälä on vaateliias vanhan metsän indikaattorijäkälä. Muissa Pohjoismaissa sitä on myös tammihakamailla. Lajia esiintyy harvakseltaan Lounais-Suomesta Koillismaalle. Esiintymisen painopiste on Kainuussa ja Koillismaalla.

Nykytila ja uhkatekijät

Kelonuppijäkälää uhkaavat vanhojen metsien hakkuut. Valtaosa kasvupaikoista on suojelematta.

Hoitosuositukset

Kelonuppijäkälän kasvupaikka tulisi rajata metsänkäsittelyn ulkopuolelle.

Lähteet

Nitare, J. (toim.) 2000. Signalarten – indikatorer på skyddsvärd skog. Flora över kryptogamer. Skogsstyrelsens förlag, Jönköping. 384 s.